با کودکان در موز ملک

تاریخ و موزه، راهی پیش روی کودکان می‌گذارند کتابخانه‌ها و موزه‌ها، یادخانه و آثارخانه و بستر و آرامش‌گاه اندیشه‌اند

یادداشت

هو الملک الحق المبین

کتابخانه و موز ملی ملک؛ دوستدار کودک

تاریخ و موزه، راهی پیش روی کودکان می‌گذارند

کتابخانه‌ها و موزه‌ها، یادخانه و آثارخانه و بستر و آرامش‌گاه اندیشه‌اند و دستاوردهای اندیشه، هنر و فرهنگ انسان‌ها را نگاه داشته، با روایت و بازنمایی آن‌ها، سخن‌ها برای آدمیان دارند. این نهادهای فرهنگی که شاهکار اندیش هنردوستانه و دوراندیشان تمدن دیرینه بشری به شمار می‌آیند، درونی سرشار از یافته‌ها و ساخته‌ها و یادمان‌های تمدن و جامعه انسانی را از روزگار دیرینه تا امروز در خود جای داده‌اند. کتاب‌های کتابخانه‌ها و آثار موزه‌ها، تنها با گذر از راهروهای اندیشه و هزارتوهای تاریخ، ارزشی بس بزرگ نیافته‌اند؛ آن‌ها سرمایه ارزشمند اندیشه و هنر و فرهنگ مردمانی‌اند که از هزاره‌ها پیش در گذر زیست تمدن و جامعه، جلوه‌ای بیرونی یافته، بازتابند حضور و مانایی بشری بر این کره خاکی بوده‌اند. رسالت کتابخانه‌ها و موزه‌ها در بازشناسی این اندیشه‌ها و دست‌آفریده‌ها اما بر نگاه‌داشت آن‌ها تقدم دارد.

کودکان همچون لوح‌هایی خام، تأثیرپذیرند و ذوق‌شان به فراگیری، آدمی را بر سر ذوق می‌آورد. آموزش کودکان، از مهم‌ترین دستاوردهای تمدن انسانی به شمار می‌آید. اینان امروزه در جهان از مهم‌ترین گروه‌های هدف نهادهای فرهنگی به شمار می‌آیند. کتابخانه و موز ملی ملک، در جایگاه نخستین موز وقفی ـ خصوصی ایران و یکی از شش کتابخان بزرگ کشور در زمینه نسخه‌های خطی، در سال‌های

گذشته در کنار خدمات‌رسانی همیشگی به گردشگران و پژوهشگران اما با تمرکز بیشتر بر آموزش غیر رسمی کودکان و نوجوانان، توانسته است کارنامه‌ای قابل توجه در زمینه ارائ آموزه‌های فرهنگ و هنر ایرانی ـ اسلامی به‌ویژه در حوز آثار تاریخی ـ فرهنگی بر جای بگذارد. کارشناسان کتابخانه و موز ملی ملک، در جریان برگزاری تورهای هدفمند بازدید و کارگاه‌های ویژ آموزشی کوشیده‌اند کودکان را به شیوه‌هایی نو با مفهوم و کارکرد کتابخانه و موزه آشنا کنند. کودکانی با وضعیت‌های ویژه، همچون کودکان کار، مهاجر، بدسرپرست و بی‌سرپرست و آن‌ها که برآمده از عامل‌های کلان اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه از پاره‌ای امکانات محروم مانده‌اند، بخشی مهم از مخاطبان این برنامه‌های ویژه بوده‌اند.

کتاب با کودکان در موز ملک انعکاس گوشه‌هایی از ارائه این گنجین درخشان به کودکانی است که در ساین کوشش والای حاج حسین‌آقا ملک، بنیان‌گذار و واقف کتابخانه و موز ملی ملک و توجه ویژ آستان قدس رضوی به پیشرفت و توسع موقوفه‌ها و برآوردن نیت‌های واقفان، همچون دیگر دستاوردهای فرهنگی این نهاد مُعظّم دینی در جهان اسلام، توانسته‌اند به شیو غیر رسمی از نفایس فرهنگ و تمدن اسلامی ـ ایرانی بهره‌ای نو ببرند. این کتاب گزیده‌ای نوشتاری و تصویری از کوشش‌های کارشناسان کتابخانه و موز ملی ملک در گستر آموزش غیر رسمی درون‌مایه‌های فرهنگی ـ هنری با محوریت کتاب و آثار تاریخی به کودکان را دربرمی‌گیرد.

انتشار کتاب با کودکان در موز ملک با همکاری و هم‌داستانی کارشناسان و خبرگانی در کتابخانه و موز ملی ملک انجام یافته است که در آموزش غیر رسمی کودکان و آشنایی آنان با گنجینه هنر اسلامی ـ ایرانی، هم‌نوا و یک‌دل، برآن شده‌اند بستری نو برای فراگیری آموزه‌های نوین فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، از دریچ گنج‌های تاریخی هنرمندان و هنرآفرینان روزگاران گذشته فراهم آورند. انتشار این کتاب اما پایان این راه نیکو نیست... قص کتابخانه و موز ملی ملک با کودکان همچنان ادامه دارد ... .

دکتر غلامرضا خواجه سروی

مدیرعامل مؤسس کتابخانه و موز ملی ملک